Ministerstvo
pro místní rozvoj

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE
LÍŠNÝ

NA OBDOBÍ LET
2021 - 2027

Dokument byl zastupitelstvem obce Líšný schválen 24.11.2021

Úvod

Program rozvoje obce (PRO) Líšný je strategický koncepční dokument vytyčující záměry obce na období 4 – 7 let, dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Formuluje strategii rozvoje území, včetně komunity a jejího fungování. Vznikl na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státu.

PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co místní občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Hledá rovnováhu mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRO je pro obec důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, i regionu. Přispívá k efektivnímu využívání finančních prostředků obce z vlastního rozpočtu i z dotačních zdrojů a umožňuje zastupitelům koncepční plánování rozvoje obce. PRO zachycuje hlavní problémy a předpoklady rozvoje obce a formuluje možná řešení.

PRO obci umožňuje:

- naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce

- rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci

- koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů v obci

- prosazovat a chránit veřejný zájem

- stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu

- posílit sounáležitost mezi lidmi navzájem

- posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy řešení daného problému

PRO vychází ze socioekonomické analýzy současného stavu, zhodnocuje silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikuje existující rizika. Je rozdělen na dvě části – analytickou a návrhovou.

Analytická část charakterizuje obec a stávající situaci v obci dle více oblastí - dle území, demografického vývoje, hospodářství, infrastruktury, vybavenosti obce, životního prostředí a správy obce. V závěru navrhuje východiska pro druhou část dokumentu - návrhovou.

Návrhová část rozšiřuje analytickou část o návrhy na další rozvoj obce a řešení rizik z analytické části vyplývajících. Stanovuje vizi, cíle, navrhuje opatření a aktivity z nich vyplývající.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Líšný leží v jihovýchodní části Libereckého kraje, v malebném údolí řeky Jizery, v Přírodním parku Maloskalsko na hranici Chráněné krajinné oblasti Český ráj. Skládá se z těchto tří částí: 1. díl (pravý břeh Jizery), 2. díl (levý břeh Jizery) a Libentiny. K 31. 12. 2020 zde bylo hlášeno k trvalému pobytu 269 obyvatel**.** Od krajského města Liberec je Líšný vzdálený 33 km (34 minut jízdy autem), 14 km od Jablonce nad Nisou (15 minut jízdy autem) a 12 km od Turnova (11 minut jízdy autem).

Název obce	Líšný
Status	Obec
ORP	Železný Brod
Okres	Jablonec nad Nisou
Kraj	Liberecký
Historická země	Česká
Katastrální výměra	173, 21 ha
Počet obyvatel k 31. 12. 2020	269
Základní sídelní jednotky	2
Části obce	3
Počet katastrálních území	1
Nadmořská výška	275 m.n.m.
Zeměpisné souřadnice	50°38'49 s.š., 15°12'46 v.d.
Adresa obecního úřadu	Líšný 2. díl č.p. 60, 468 22 Líšný
Starosta obce	Ing. Jiří Mikeš
e-mail	obecni.urad@lisny.cz
ID datové schránky obce	rrkan5g
Webové stránky obce	www.lisny.cz

Jedná se o převážně zalesněnou oblast, která je položena v kopcovitém terénu. Obcí samotnou prochází řečiště řeky Jizery a dělí ji na dvě části.

Podél řeky je trasována rychlíková železniční trať č. 30 (Turnov – Semily) a mezinárodní silnice I/10 (E-65) Turnov – Harrachov (státní hranice).

Umístění a části obce Líšný na mapě

Zdroj: mapy.cz

Znak a prapor obce

Ve znaku je v horní modré části znázorněn žlutý drak, který symbolizuje členství Vartemberků v dračím řádu. Jedním z členů tohoto řádu byl i známý hrabě Drákula. Dračí řád existuje dodnes. Bílá (stříbrná) barva symbolizuje sklářství, které je pro tuto oblast charakteristické. Tři oříšky ve znaku představují tři části obce. Modrá barva je odvozena od řeky Jizery, která dělí obec na dvě části.

Vlajku obec zatím nevyužívá, má pouze rozhodnutí o udělení insignií PS ČR. Nicméně vlajku budou tvořit stejné symboly jako má obec ve svém znaku.

Znak:

Prapor:

Historické souvislosti

Historické události jsou zaznamenány mimo jiné v obecní kronice, celá historie obce sahá do raného období osídlování zdejšího kraje. První zmínky o obci Líšný sahají ke konci 14. století.

Vývoj obce

Vesnice Líšný se objevuje v písemné zmínce již k roku 1382 jako Lesczne. První chalupy vyrostly pravděpodobně na pravém břehu Jizery, na jižním svahu, při potůčku pramenícím pod výše položeným Sněhovem. Zřejmě již na konci 15. století se rozšířilo osídlení i na protilehlé straně řeky. Domky na pravém břehu patřily od roku 1565 k panství maloskalskému, vesnice rozrůstající se na levém břehu byla součástí hruborohozeckého majetku. Farou ves patřila ke Bzí. V zimě a při jarním tání byla cesta do kostela obtížná, nejednou zcela nemožná. Soused Jan Vyhlídko se proto rozhodl postavit na svém pozemku v Závrší malou kapličku. Na jaře 1777, tři roky před smrtí zakladatele, byla vysvěcena ke cti Jana Nepomuckého. „Fundaci“ musel Vyhlídko zaplatit na faru ve Bzí. Bzovský farář nebo kaplan tady několikrát do roka sloužili mši, nejslavnější o svatojanském květnovém svátku. Fundátor se ještě dočkal oslav půlstoletí od svatořečení Jana Nepomuckého, patrona kněží, mlynářů a vorařů, ochránce před povodněmi, utonutím a pomluvou, spolupatrona české země. Pobožnosti u kapličky byly hojně navštěvovány a konaly se až do první světové války.

Podle tradice býval v Líšném železný hamr a vápenná pec. Po zrušení hamru využila správa panství náhon z Jizery a rybníček k provozu líšenského mlýna. Upomínkou na staré železářské podnikání jsou občasné nálezy strusky a pomístní jméno Hamry. Rybník byl zrušen v roce 1774, mlýn o sto let později. Mlynář Bartoš přesídlil do Splzova a na místě mlýna byla postavena papírna a celulózka.

„Ani jediná z místních chalup neuživí svého majitele a jeho rodinu a každý z nich je nucen hledat vedlejší zaměstnání (sklo, továrna, řemeslo, obchod). Rodí se zde žito, oves, málo pšenice a ječmene, brambory, červené zelí, řepa vodnice, burkyně, jetel, kolenec... Ovocnému stromoví věnují majitelé náležitou péči. Daří se pěkné a hojně a dobře se zpeněží. Naše košařky je odnášejí do Jablonce, rovněž maliny, borůvky, houby, také zeleninu v Turnově nakupovanou.“ Tak ve dvacátých letech 20. století charakterizoval život ve vsi líšenský kronikář. Líšný spolu s Libentinami byl v té době již samostatnou obcí se 74 domy, z toho byly čtyři „fabrické“, postavené majitelem přádelny.

Dělníci v textilce „u Menčíka“ vydělávali mezi 100 a 200 korunami týdně. Domácká sklářská práce při lampě u stolu, rafinace benglí a návlek znamenaly přilepšení v rodinách textilních dělníků, na něž se ale nemohli trvale spolehnout, neboť, jak píše kronikář, „výdělky sklářů jsou různé podle konjunktury, někdy velmi dobré, někdy ubohé“. Menčíkova textilka byla znárodněna a v roce 1956 zrušena. Tovární objekty převzal národní podnik ŽBS a soustředil sem zručné domácí sklářské dělníky a dělnice. Vyráběla se tady bižuterie z mačkaných i vinutých perel, skleněné kameny, později také svítidla a plastová bižuterie.

Od 22. října 2008 obec užívá znak (vlajka má pouze rozhodnutí o udělení insignií PS ČR).

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Od sledovaného období (*data dostupná na ČSÚ od roku 1869)* má počet obyvatel v obci kolísavou tendenci. Pozvolný nárůst obyvatel byl od konce 19. století do začátku druhé světové války, kdy počet obyvatel dosáhl nejvyššího počtu – 705 obyvatel. Značná část obyvatelstva po 2. světové válce odešla osídlovat pohraničí. Poté začal počet obyvatel klesat až na současných 269. Odliv obyvatel z obce může být zapříčiněn její polohou a nulovou možností pracovních příležitostí. Po velké privatizaci nástupnický subjekt ŽBS – Liglass a.s., postupně tlumil výrobu a důsledkem byla postupná likvidace více než tisíce pracovních pozic až k nule.

Hustota zalidnění obce je 151,84 obyv./km2.

Historický vývoj počtu obyvatel obce Líšný v letech 1910 - 2019

Rok	**1910**	**1921**	**1930**	**1950**	**1961**	**1970**	**1980**	**1991**	**2001**
Počet obyvatel	613	587	705	503	455	418	324	243	244
Rok	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Počet obyvatel	268	275	275	267	263	257	256	257	263

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Líšný od roku 1910

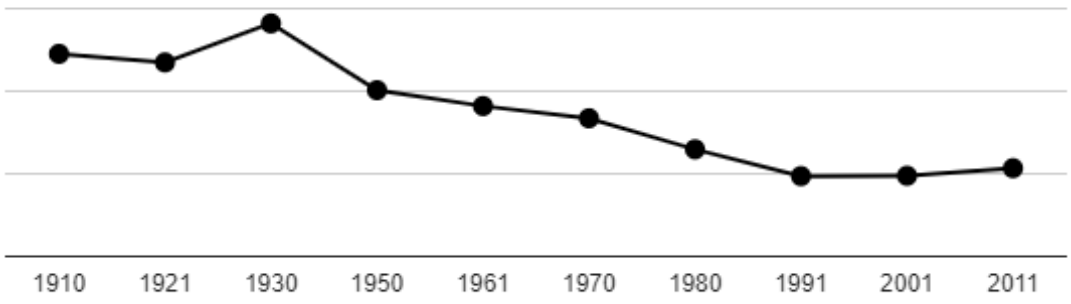

Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Líšný v letech 2002 – 2019

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek (úbytek) přirozený	stěhováním	celkový
2005	2	1	5	5	1	-	1
2006	4	3	9	-	1	9	10
2007	-	5	7	4	-5	3	-2
2008	2	5	6	3	-3	3	-
2009	1	2	7	6	-1	1	-
2010	2	3	6	9	-1	-3	-4
2011	4	5	5	10	-1	-5	-6
2012	1	2	11	3	-1	8	7
2013	1	3	6	4	-2	2	-
2014	3	1	1	11	2	-10	-8
2015	1	8	4	1	-7	3	-4
2016	3	4	9	14	-1	-5	-6
2017	-	5	8	4	-5	4	-1
2018	4	4	2	1	-	1	1
2019	2	2	7	1	-	6	6

Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Líšný v letech 2009 - 2019

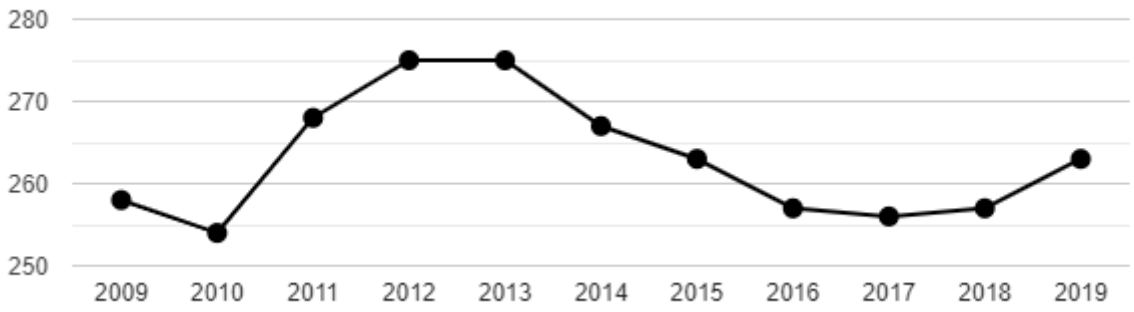

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel v obci Líšný

Věkový průměr obyvatel obce se za poslední roky výrazně nemění. V dlouhodobém měřítku se zde projevuje spíše mládnutí populace na rozdíl od celorepublikového trendu stárnutí. Nicméně narozených dětí za posledních osmnáct let převýšil počet zemřelých pouze v letech 2005 a 2006 o jedno novorozeně/rok. V obci se za tuto dobu narodilo 34 dětí a zemřelo 64 občanů.

Průměrně se rodí 2,27 dětí/rok (průměr za posledních 18 let) a zemře 3,56 osob/rok. Ročně se přistěhuje průměrně 6,56 lidí a naopak 5,12 se jich vystěhuje.

Věková struktura obyvatel v letech 2002 – 2019

Rok	Počet obyvatel celkem	Muži	Ženy	0 – 14 let	15-64 let	65 a více let	Průměrný věk
2005	250	121	129	19	176	55	46,5
2006	260	124	136	24	178	58	45,8
2007	258	124	134	24	177	57	46
2008	258	126	132	25	176	57	45,9
2009	258	127	131	25	179	54	46,1
2010	254	124	130	25	175	54	46,4
2011	268	134	134	43	171	54	43,4
2012	275	138	137	44	169	62	43,8
2013	275	138	137	44	166	65	44
2014	267	132	135	43	157	67	44,5
2015	263	132	131	44	156	63	44,3
2016	257	131	126	44	153	60	43,8
2017	256	132	124	44	154	58	43,5
2018	257	133	124	46	152	59	43,5
2019	263	135	128	45	157	61	43,7

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel obce Líšný v roce 2019

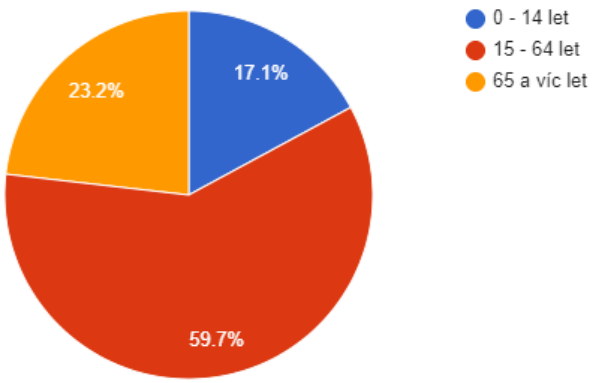

Zdroj: ČSÚ

Národnostní menšiny

V době sčítání lidí, domů a bytů (SLDB), které proběhlo v rámci celé ČR v roce 2011, se přihlásil ke slovenské národnosti jeden občan, k národnosti slovenské a ukrajinské po jednom občanu a k ukrajinské národnosti pět občanů. Dle aktuálního místního šetření žije v obci 1 cizinec – Bulhar.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Líšný v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

Podle údajů ze SLDB 2011 je vzdělanost v obci příznivá, více jak polovina obyvatel má ukončené odborné nebo středoškolské vzdělání. 15 obyvatel obce má dokonce vysokoškolské vzdělání. Vzhledem k tomu, že střední odborné a vysoké školy jsou v dosahu do cca 30km od obce, je možné, že počet obyvatel s ukončeným středoškolským vzděláním bude nadále na dobré úrovni. Tento fakt má také vliv na dobrý rozvoj obce a její prosperitu. Vzdělaní občané dbají o dobré zájmy své i svojí obce.

Sociální situace

Dle místního šetření se v obci nenachází žádná národnostní menšina. Soužití obyvatel v obci se dá považovat za klidné. V obci se nevyskytují žádné sociálně vyloučené lokality ani se zde nevyskytují sociopatologické jevy.

Spolková činnost

Pojítkem lidských osudů a životů v obci jsou sousedská setkávání, ať už při oslavách svátků či na přednáškách, besídkách a výletech. Jinak se občané scházejí, na akcích jako je: dětský den, pohádková cesta, Líšenské pochody Českým rájem, pálení čarodějnic, pétanque a na mnoha dalších.

Spolu s obcí se na společenském životě obce výrazně podílí TJ Sokol Líšný a Sbor dobrovolných hasičů.

Sbor dobrovolných hasičů – SDH má stočtyřicetiletou tradici, první záznamy o založení se datují k roku 1882. Jeho současní členové se podílí na tradičních vesnických svátcích, jako je stavění Vánočního stromu nebo zdobení velikonoční břízy. Mimo tyto hlavní svátky se podílejí i na akcích, které obec pořádá během roku. Místní dobrovolní hasiči se také účastní hasičských soutěží.

Ze členů SDH obec zřizuje zásahovou jednotku (kategorie3+).

Tělocvičná jednota Sokol Líšný – TJ Sokol Líšný byl založen roku 1894 a v obci působí do dneška.

Centrem jejího působení je sokolovna ze 30. let minulého století. V ní se pořádají kulturní akce (ples, Babí hop, dětské akce), sportovní aktivity (nohejbal, odbíjená, stolní tenis) a další aktivity.

Základnu v ní má i velmi aktivní Klub českých turistů.

Problémem je silné podfinancování provozu. Pro udržení provozuschopnosti sokolovny byl ukončen provoz lyžařského vleku a ubytování v chatě Na vleku.

Podpora obce

Obec vydávala měsíční *zpravodaj LíšKa*. V něm byli občané aktuálně seznamováni s děním v obci, seznamováni s hospodařením obce, s návrhy a změnami rozpočtu, s životními výročími občanů v daném měsíci, s připravovanými akcemi jak svými, tak i společenských spolků, apod.. Nicméně pár let se již měsíčník nevydává.

Informace jsou občanům poskytovány na vývěsních plochách, na webu a facebooku, aktuality nestrpící odkladu i bezdrátovým systémem vyrozumění.

Jiráskova lidová knihovna je umístěna v budově Obecního úřadu a nabízí stovky knih, které si občané mohou vypůjčit. Díky výměnnému systému si mohou vypůjčit i mnoho velkých barevných obrázkových knih z archivu Městské knihovny v Jablonci nad Nisou. Obec drží krok s dobou, internet zavedla také do knihovny: knihovna@lisny.cz. V knihovně se od října 2005 nachází počítačová sestava s vypalovací mechanikou a je k ní připojeno multifunkční zařízení (tiskárna, kopírka, skener). Na internetu, ke kterému je počítač připojen, si mohou obyvatelé obce vyhledávat informace, na skeneru skenovat dokumenty, na vypalovačce vypalovat získané informace. Prozatím je počítač přístupný pouze v otvíracích hodinách knihovny nebo po dohodě se starostou. Možnost využívají žáci a studenti, ale i sezónní návštěvníci obce. Obec získala i evidenční software pro komunikaci a vypůjčování knih v rámci celé ČR.

3. Hospodářství

Významné firmy působící v obci Líšný

Název organizace	Odvětví činnosti
Sundisk s.r.o.	Volnočasové, openairové a ubytování
Václav Donát	Podnikání

Zdroj: místní šetření

Druhy pozemků v obci Líšný (ha)

	31. 12. 2017	31. 12. 2019
Celková výměra	173,31	173,31
Zemědělská půda	64,35	64,29
Orná půda	0,07	0,07
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	16,88	16,83
Ovocný sad	-	-
Trvalý travní porost	47,39	47,39
Nezemědělská půda	108,96	109,02
Lesní pozemek	67,40	67,40
Vodní plocha	7,68	7,68
Zastavěná plocha a nádvoří	4,25	4,25
Ostatní plocha	29,64	29,69

Zdroj: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Líšný v roce 2018

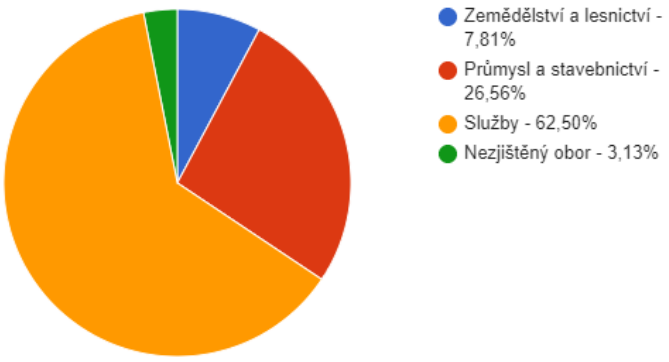

Zdroj: ČSÚ

Podnikání v zemědělství

Vzhledem k velikosti obce se nedá nijak zvlášť hovořit o podnikání v obci. Hlavní dominantou obce je stará továrna, která již delší dobu neslouží svému účelu. Areál nedávno koupil podnikatel Václav Donát. Jeho plány se starou továrnou by mohly mít pro obec velký přínos. Podnikatel by rád v areálu daného

objektu vybudoval muzeum pro automobilové veterány, myslí také na restauraci a kemp. Tím by do obce přilákal více turistů a z turistického ruchu by měla prospěch i obec sama. Areál továrny je pro tyto aktivity dostatečně veliký. Záměr nového vlastníka je v souladu se staršími strategickými rozvojovými dokumenty obce.

Struktura zaměstnanosti v obci Líšný podle odvětví v roce 2011 (%)

	Zemědělství a lesnictví	Průmysl a stavebnictví	Služby
Líšný	2,02%	48,48%	28,28%
ŽELEZNÝ BROD	1,55%	45,43%	39,65%
Liberecký kraj	1,84%	38,23%	46,73%
ČR	2,74%	32,23%	53,87%

Zdroj: ČSÚ

Nezaměstnanost

Dle údajů získaných ze Statistického úřadu K 28. 2. 2020 bylo zjištěno, že míra nezaměstnanosti v obci činí 2.55 %. Aktuálně Úřad práce eviduje 3 nezaměstnané (nezaměstnatelné) ženy a 4 muže.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob v letech 2007 až 2019

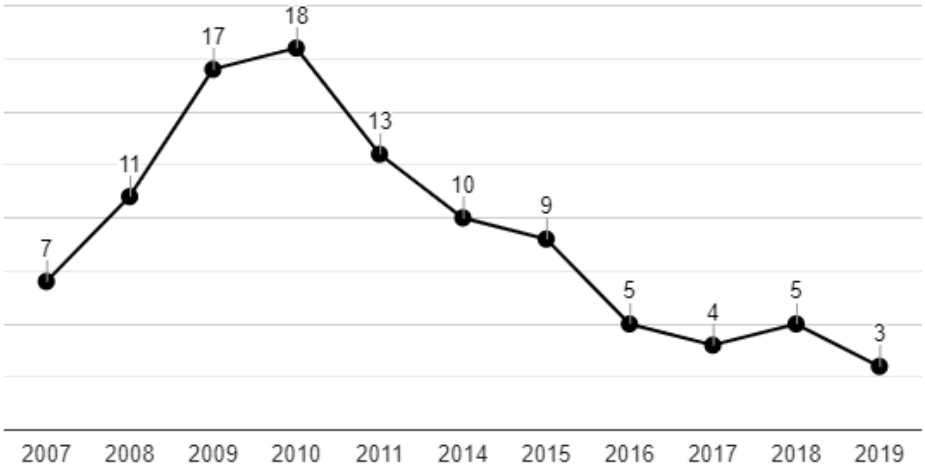

Zdroj: ČSÚ

Cestovní ruch

Galerka Líšný je nedílnou součástí sítě služeb SUNDISK Family. A protože se obec Líšný nachází přímo na stezce Greenway Jizera, ba dokonce je hlavním nástupním místem, nemůže v nabídce Galerky chybět půjčovna lodí a koloběžek. V Galerce Líšný si můžete zapůjčit koloběžky pro toulky kolem Jizery, nebo si

na kánoích či raftu splout krátký a bezpečný úsek na Žlutou plovárnu na Malé Skále, případně pokračovat až do vzdálenějších Dolánek u Turnova.

V roce 2016 Sundisk v prostorách líšenské Galerky zahájil svojí činnost otevřením občerstvení s příjemným posezením na lavičkách u stolků na terásce či na trávě. Návštěvníci zde mohou využít i vnitřní prostory s posezením, barem, a infocentrem, kde mohou nakoupit pohledy, známky, nebo mapy. V Galerce Líšný naleznete také opravdovou (byť maličkou) galerii starých fotografií.

Firma Sundisk také zrekonstruovala přilehlý domek s klubovnou, čtyřmi pokojíky a překrásnou zahradou s vejminkem, dětským domečkem a ohništěm. Ubytování je vhodné pro sportovně založené rodiny s dětmi, školní výlety, či vodáky a cyklisty, kteří nečekají luxus, ale dokáží se radovat s dostupného a romantického ubytování na břehu řeky Jizery. Maximální kapacita ubytovacího zařízení je 25 osob.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Od roku 2002 je ve dvou třetinách obce veřejný vodovod, jehož výstavba byla realizována za pomoci MZE. Po dokončení přešla správa vodovodu pod VHS Turnov. Veřejný vodovod provozuje SVaK, voda do obce je přiváděna z vrtu na Malé Skále, dále jsou zde dva svépomocné skupinové vodovody. Továrna v obci má svojí vlastní vodu. Na Vršku je několik objektů připojeno na vodovod z Vrátu. Provozovatelem je SVS a SVaK. Ostatní využívají lokální zdroje – studny.

Odkanalizována je cca polovina obce (2. díl). V současné době se hledají zdroje na její dokončení. Domovní čistírny mají jen tři objekty v obci. Továrna disponuje vlastní chemickou čistírnou a komunální, která je prozatím nefunkční. Obec pod Vodohospodářským sdružením Turnov vystavěla novou ČOV s připojením doposud nečištěných splaškových vod z okolních objektů.

V obci bylo potřeba v 1. polovině 50. let minulého století vybudovat vyšší viadukt, to vyvolalo nutnost vybudování dešťové kanalizace stejně jako úpravy komunikace u továrny. Správa dešťové kanalizace spadá pod správu KSS LK.

Přes obec vede z továrny středotlaká přípojka do plynofikované obce Malá Skála. V obci jsou na tuto přípojku připojeny pouze čtyři objekty. Díky nízkému počtu plynofikovaných domů v obci může, hlavně během zimní sezóny, docházet ke zhoršení ovzduší díky topení pevnými palivy.

Dlouhodobou smlouvou se spol. Marius Pedersen má obec zabezpečen svoz komunálního odpadu a dvakrát ročně svoz nebezpečného odpadu. Dvakrát ročně obec organizuje svoz velkoobjemového odpadu. V obci jsou také k dispozici kontejnery na bílé i barevné sklo, plasty a papír (pět tzv. hnízd s pěti kontejnery rovnoměrně rozmístěné v obci). Bioodpad se řeší pouze u pěti komunálních bytů, zbytek si občané obce zpracovávají vlastním kompostováním. Obec zapůjčila občanům zdarma kompostéry s dotací + štěpkovač. Obecní pozemky se nejméně jednou ročně mulčují nebo sekají.

Veřejné osvětlení má cca 120 světelných zdrojů pořízených v 1. polovině 90. let minulého století, které se obec chystá postupně rekonstruovat na LED osvětlení. Obec disponuje moderním digitálním veřejným rozhlasem napojeným na JSVO. Pokryto je 90% plochy obce.

Pořádek v obci zajišťuje městská policie z Železného Brodu.

Wifi internet poskytuje obec s podporou obce Malá Skála Freenet. Připojení k internetu je v obci možné částečně přes kabel nebo vzduchem.

Dopravní infrastruktura

Obec Líšný leží cca 12 km od města Turnov, 14 km od města Jablonec nad Nisou, 35 km od krajského města Liberec, 41 km od města Mladá Boleslav a 5 km od města Železný Brod. Nejbližší přípoj k čtyřproudé silnici propojující Líšný s Libercem, Mladou Boleslaví a Prahou se nachází cca v 11 km vzdálených Ohrazenicích.

Obcí Líšný prochází silnice I. třídy č. I/10 (E-65), která je hlavní dopravní tepnou Turnov – Harrachov – Polsko. Katastrálním územím obce Líšný vedou také silnice III. třídy – č. III/28215 a částečně č. III/28216.

Na základě projektu Greenway Jizera byla na konci roku 2013 uvedena do provozu cyklostezka Líšného do Dolánek u Turnova přes Malou Skálu. Povrch stezky z Turnova na Malou Skálu je převážně asfaltový, jen v krátkých úsecích vede po zpevněných cestách. Z Malé Skály do Líšného jde o zpevněné lesní cesty.

Projektuje se a chystá Greenway Jizera do Železného Brodu. Stavba již získala územní rozhodnutí.

Obcí Líšný vede železniční trať ve směru Liberec – Hradec Králové, což je pro obyvatele obce bez vozidla výhoda. Nicméně vlaková doprava v obci není tou klíčovou. Hlavní spojnicí mezi okolními městy je autobusová doprava několika dopravců. Autobusová zastávka pro směr Turnov se nachází přímo naproti mostu přes řeku Jizeru, u silnice 1. třídy č. I/10 (E-65). V opačném směru na Železný Brod je autobusová zastávka kousek od mostu.

Podle nejpoužívanějšího českého internetového vyhledávače v jízdních řádech www.idos.cz je ve všední dny poměrně dobrá dopravní dostupnost do města Turnov. Obcí projíždí 6 linek veřejné autobusové dopravy. Linka 530854 Jirkov - Železný Brod - Koberovy - Prosíčka / Malá Skála, linka 670342 Turnov - Malá Skála,Vranové - Jablonec n.Nisou, linka 670530 Semily - Železný Brod - Turnov - Mladá Boleslav, linka 670780 Rokytnice n.Jiz. - Harrachov - Tanvald - Železný Brod - Turnov – Praha, linka 670862 Turnov - Loktuše - Koberovy - Železný Brod - Líšný - Malá Skála a linka 670950 Rokytnice n.Jiz. - Vysoké n.Jiz. - Semily - Železný Brod - Turnov - Mladá Boleslav – Praha. Z toho jsou dvě linky dálkové. Z obce vyjíždí 24 spojů denně (první v 4:35, poslední ve 21:15), opačným směrem jezdí pouze 20 spojů ve všední den (první spoj v 5:49, poslední 23:13). Dobré spojení je také do okolních větších měst (Železný Brod, Liberec, Mladá Boleslav), avšak většina s přestupem v Turnově. Produkční firmy navíc provozují vlastní „svozové“ autobusové linky. O víkendu je počet spojů slabší. Lepší dostupnost do okolních měst je v neděli.

Obec	Vlak				Poslední spoj			
	počet spojů			hlavní cíle	všední dny		víkend	
	Po-Pá	So	Ne		čas	směr	čas	směr
Líšný	25	21	20	TUR, LB, ŽB, SM, TAN, Stará Paka	23:51	ŽB, SM	23:51	ŽB, SM

Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Obec	Autobus				Poslední spoj			
	počet spojů			hlavní cíle	všední dny		víkend	
	Po-Pá	So	Ne		čas	směr	čas	směr
Líšný	24	5	7	ŽB, TUR, Praha, SM, MB	23:13	MB > SM	22:35	MB> SM

Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Dopravní obslužnost v obci zajišťuje Krajský úřad Libereckého kraje a obec Líšný je smluvně zavázána krajskému úřadu přispívat částku 94,- Kč na občana ročně.

5. Vybavenost obce

Bydlení

Dle SLDB v roce 2011 bylo v obci 149 domů, z toho 114 rodinných domů, 29 bytových domů a 6 ostatních budov. Z výše uvedených údajů bylo obydleno k roku 2011, 181 rodinných domů, 2 bytové domy a 5 ostatních budov. Ke konci roku 2016 se v obci nenacházelo žádné sociální bydlení. V obci se nacházejí také stavební pozemky vhodné pro stavbu rodinných domů, v omezeném počtu. Obec připravuje rozvojovou lokalitu.

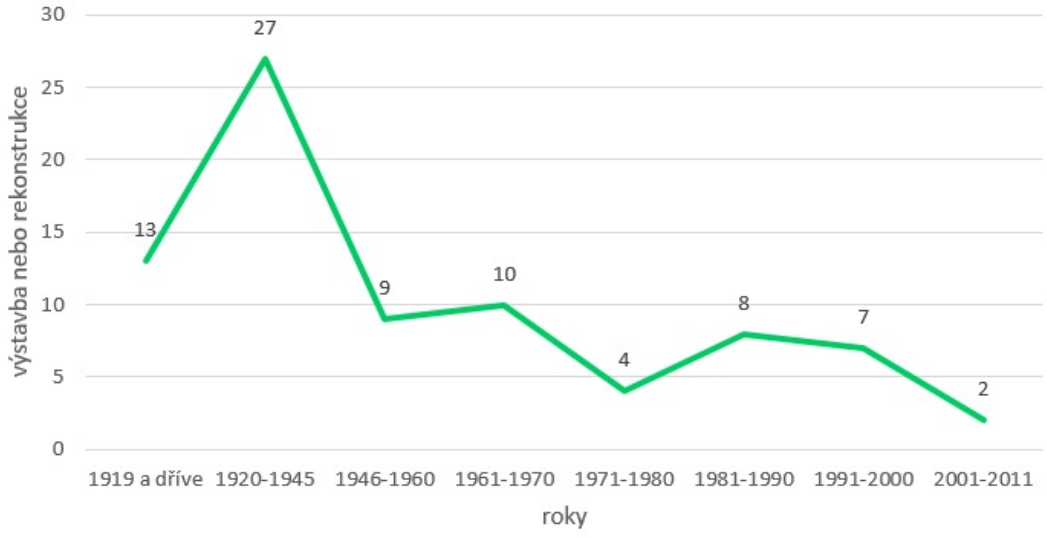

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Školství a vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola se v obci Líšný nenacházejí. K 31. 12. 2019 v obci žilo 45 dětí, které jezdí do MŠ nebo ZŠ na Malé Skále či Železném Brodě. Žáci nad 14 let dojíždění za vzděláním do Turnova, Železného Brodu či Liberce nebo Mladé Boleslavi.

Zdravotnictví

Obec nedisponuje žádným zdravotnickým zařízením. Obyvatelé obce jsou odkázání na lékařskou péči v okolních městech (Turnov, Liberec, Mladá Boleslav). Nejbližší zdravotnické zařízení je v Železném Brodě nebo Turnově. Občané obce jsou při cestě za lékařskou péčí odkázáni na vlastní nebo veřejnou dopravu.

Sociální péče

V obci se nenachází žádné sociální zařízení. Vzhledem k velikosti obce jsou sociální služby poskytovány prostřednictvím Domu s pečovatelskou službou v Železném Brodě, Turnově, Hodkovicích nad Mohelkou a Liberci na základě svobodného rozhodnutí občanů.

Kultura, sport

Obec tradičně pořádá společenské akce pro své občany – maškarní pro děti, plesy, výlety, sportovní akce apod.

V budově obecního úřadu je umístěna knihovna. Nabídka knih je široká díky spolupráci s knihovnou v Jablonci nad Nisou. Knihovna v obci svým občanům také nabízí služby v podobě tiskárny, skeneru a vypalovačky.

Obec disponuje sokolovnou, kde se pořádají plesy, maškarní pro děti a jiné společenské akce. Všechny společenské akce pořádají místní spolky jako např. Sbor dobrovolných hasičů nebo TJ Sokol.

U mostu přes Jizeru je zřízeno dětské hřiště s řadou hracích prvků a posezením.

Prodejna, Poštovní úřad

V obci Líšný chybí prodejna smíšeného zboží. Z pohledu obyvatel obce je to bráno jako velké mínus. Obyvatelé obce musí pro základní potraviny dojíždět na Malou Skálu, v případě větších nákupů využívají velké obchody známých řetězců v Turnově či Železném Brodě.

V obci se pobočka České pošty nenachází, nicméně obecní úřad Líšný poskytuje službu CZECH Point v rámci své provozní doby. Od února 2019 vzniklo partnerské středisko České pošty na čerpací stanici Malá Skála.

6. Životní prostředí

Obec se nepotýká se špatnou kvalitou vody z lokálních zdrojů, ani s větší mírou hluku. Obec se nachází v takovém prostředí, kde téměř nehrozí vážné znečištění ovzduší, vyjma topné sezóny, kdy může docházet k mírnému vzestupu škodlivých částic ve vzduchu.

Zeleň v obci

Obec s veřejnou zelení bojuje zatím jen po malých krůčcích. Nedaří se likvidovat cizopasné rostliny jako je netýkavka a křídlatka, které narušují malebné řečiště řeky Jizery a zasahují i do veřejné zeleně samotné

obce. Vlastníci pozemků jsou na žádosti obce k likvidaci těchto rostlin neteční, na výzvy obce nereagují. To platí především u státních organizací, jako je Povodí Labe, Ředitelství silnic a dálnic a Správa železniční dopravní cesty. K hrozbám se připojuje kůrovcová kalamita a masové odumírání jasanů.

Obec jednou ročně externě udržuje průjezdný profil místních komunikací. Největší plochy zeleně obec nejméně jednou ročně mulčuje, další seká svépomocí. Jedná se především o plochy veřejných obcí. Novou zeleň obec zatím nevysazuje. Její podíl je v obci dostačující. Jediným projektem je obnova jasanů v říční nivě Jizery.

Na území obce se nachází značný počet 100 letých jasanů. Obec jedná o povolení jejich pokácení a nahrazení novými. Nicméně výsledek jednání s orgány ochrany přírody a krajiny není zatím znám (významné krajinné prvky a říční niva...). Zmíněné stromy decimuje nejen stáří, ale také škůdce lýkohub jasanový.

Ekologické zátěže byly detekovány v místní staré továrně. Na základě průzkumu, který proběhl v první polovině září, se má za to, že se ekologické zátěže obec zbaví definitivně.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec Líšný je územně samosprávní celek.

Typ obecního úřadu: obec

Obec s rozšířenou působností: Železný Brod

Obec Líšný disponuje v současné době uvolněným starostou, místostarostou, 5 členy zastupitelstva a jednou externí účetní. Pracuje zde také finanční a kontrolní výbor obce. Finanční výbor provádí kontrolu majetku obce a nakládání s finančními prostředky. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva.

Aktivní je také sociální výbor, který především supluje činnost SPOZ.

Obec je zřizovatelem zásahové jednotky SDH.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Líšný v letech 2009 - 2019 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	1 611	1 707	1 811	1 850	2 323	2 468	2 544	2 586	2 809	2 993	3 683
Nedaňové příjmy	354	404	516	406	367	485	643	533	604	541	543
Kapitálové příjmy	8	0	0	39	0	0	0	0	0	79	56
Neinvestiční přijaté dotace	269	136	137	479	379	366	317	379	202	439	98
Investiční přijaté dotace	783	12	0	104	0	59	0	0	0	0	0

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	3 025	2 259	2 464	2 878	3 068	3 378	3 505	3 499	3 615	4 052	4 380
Běžné výdaje	2 215	2 215	2 115	2 969	2 129	3 064	2 930	2 448	3 383	3 077	2 797
Kapitálové výdaje	237	167	0	169	115	125	100	0	280	69	120
Výdaje celkem	2 451	2 382	2 115	3 138	2 244	3 189	3 030	2 448	3 663	3 145	2 917
Saldo příjmů a výdajů	574	-123	350	-260	824	189	475	1 051	-48	907	1 462
Podíl kapitálových výdajů	9,66%	7,00%	0,00%	5,40%	5,12%	3,91%	3,30%	0,00%	7,64%	2,19%	4,11%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	73,21%	98,04%	85,82%	103,14%	69,38%	90,71%	83,59%	69,97%	93,58%	75,93%	63,87%

Zdroj: ČSÚ

Hospodaření obce

Hospodaření obce je v posledních letech vyrovnané. Ale obec v nejbližších třech letech plánuje opravu střechy a pláště bytového domu, rozšíření cyklostezky Greenway Jizera. S rozpočtem také zahýbe nová kanalizace s ČOV. Obec nemá žádné půjčky, leasing nebo úvěry.

Mezi hlavní příjmy obce patří daňové příjmy, od občanů jsou vybírány poplatky ze psů, za likvidaci komunálního a separovaného odpadu a správní poplatky, dále jsou to různé příspěvky, nájmy a dotace.

Mezi hlavní výdaje obce patří výdaje na správu majetku, rozvoj obce, poplatky, služby, chod obecního úřadu atd.

V majetku obce je bytový dům Líšný 2. díl č. p. 60, v němž je 5 bytů (plně obsazených), knihovna a obecní úřad. Dále do vlastnictví obce patří hasičská zbrojnice Líšný 2. díl č. p. 62 (3 x garáž, sušící věž, obecní sklad, skládek pro tříděný pytlový odpad), budova bývalého smíšeného zboží 2. díl č. p. 98 (nyní se zde nachází minigalerie a íčko s bufetem), kabiny na hřišti (bez č. popisného), 3x památka chráněná státem, záložní vodní zdroj s čerpací stanicí na KÚ Sněhov (bez č. popisného).

Bezpečnost v obci

Úroveň kriminality je v obci nulová, nevyskytují se zde žádné výraznější problémy. V případě potřeby dojíždí do obce státní policie z OO Železný Brod a využívána je VPS s MP Železný Brod.

Oblast krizového řízení je řešena ve spolupráci s MÚ Železný Brod, správní odbor, který zabezpečuje součinnost pracovních skupin krizového štábu s orgány státní správy a samosprávy. Na úrovni obce je požární ochrana řešena zapojením členů SDH. Komunikační nástroj pro ohlášení varování obyvatel je místní rozhlas (napojení na dispečink HZS LK) a poplachová siréna napojená na dispečink HZS Liberec.

Vnější vztahy a vazby

Obec je členem spolku MAS Achát z.s., Mikroregionu Podkozákovsko, Svaz měst a obcí České republiky, Spolek obcí Libereckého kraje, Sdružení místních samospráv ČR, VHS Turnov a Sdružení Český ráj.

Přínosy členství v těchto organizacích jsou různé, ale vždy jde o pozitivní přínos. Především se jedná o přístup k informacím a spolupráce členů sdružení při prosazování zájmů obce, při jednání s centrálními orgány. Nejužší spolupráce probíhá s regionálními sdruženími, hlavně Mikroregionem Podkozákovsko, Euroregionem Nisa a MAS Achát z.s.. Roční náklady na členství v těchto sdruženích se odvíjí od počtu obyvatel obce a pohybují se okolo 24 000,-Kč.

Rozvojové dokumenty

Obec má **platný územní plán** schválený v roce 2014, aktuálně se pracuje na jeho 1. změně.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Vyhodnocení dotazníkového šetření

V rámci tvorby programu rozvoje obce byl v katastru Líšný proveden průzkum formou dotazníkového šetření. Dotazníky byly distribuovány do všech domácností v obci.

Vyhodnocení SWOT analýzy

Silné stránky

Ze silných stránek obce lze vyzdvihnout: výhodnou polohu obce, v obci se nachází jeden větší zaměstnavatel, na dobré úrovni probíhá společenský život, na kterém se významně podílejí místní spolky. V obci je nulová kriminalita. Obyvatelé obce dbají na třídění odpadu a snaží se udržovat čistotu obce. Velká očekávání jsou také kladena na členství obce v různých svazcích.

Slabé stránky

Negativní stránka života v obci je spojená zejména s nedostatečnou dopravní obslužností mimo všední dny. Další negativní stránkou, kterou obyvatelé obce vnímají, je nízká úroveň péče o životní prostředí obce, nízká informovanost občanů o dění v obci a špatné podmínky pro podnikání v obci. Jako negativní vidí také obyvatelé sportovní vyžití v obci. Slabou stránkou také označili nedostatečné vybudování kanalizace.

Příležitosti

Pro zmírnění slabých stránek je potřeba vytvořit plán k obnově místních komunikací a výstavbu nových chodníků, a zavedení také veřejné dopravy o víkendech. Do realizace bude nutné zapojit jednání s místními spolky a poskytovatelem služeb veřejné dopravy.

Hrozby

Mezi největší hrozby patří bezesporu nenadálé přírodní katastrofy, kdy v obci Líšný hrozí zejména na jaře povodně při tání sněhu z hor a v létě po monzunových srážkách. Další hrozbou může být postupná absence zapojení občanů do společenského a kulturního života v obci, či nedostatek finančních prostředků, rušení služeb a podobně.

SWOT analýza

Silné stránky

Slabé stránky

Příležitosti

Hrozby

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Na základě vyhodnocení SWOT analýzy byla stanovena vize rozvoje obce, ta je základní strategickou orientací deklarující čeho chce obec realizací rozvojové strategie v časovém horizontu 6 let dosáhnout.

Vize obce:

V obci je dobrá infrastruktura, čisté životní prostředí, společenský život a základní služby pro obyvatele.

K dosažení vize byly vytyčeny tři cíle, jejich naplňování je dále rozpracováno podle jednotlivých opatření a aktivit.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „Rozvinutá infrastruktura a dopravní obslužnost obce"

Opatření : „1.1. Zajištění kvalitní technické infrastruktury"	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.1.1. Kanalizace v obci"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Příprava na stavbu splaškové kanalizace a ČOV, vodovod z Vrátu, optimalizace řešení				
„1.1.2. Modernizace veřejného osvětlení"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Postupná obnova, rozšíření a modernizace VO v obci za účelem úspory energií				

Opatření : „1.2. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura, bezbariérovost"	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.2.1. Obnova a údržba místních komunikací"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Obec i v následujícím období počítá se správou, údržbou a rekonstrukcí místních komunikací a doplněním sítě místních komunikací				
„1.2.2. Výstavba a údržba chodníků"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Doplnění, výstavba a opravy stávajících chodníků a jejich údržba				
„1.2.3. Dokončení cyklostezky Greenway Jizera"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Příprava výstavby cyklostezky Greenway Jizera – Líšný / Železný Brod				

Opatření : „1.3. Pořizování a zasíťování pozemků pro výstavbu RD"	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.3.1. Nákup parcel pro výstavbu RD"	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní
Obec plánuje poskytnout pozemky pro výstavbu RD				

Cíl : „Kvalitní životní prostředí v obci”

Opatření : „2.1. Šetrné postřiky zeleně”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.1.1. Snížení postřiků na katastru obce”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní
Dohoda o méně invazivních postřicích				

Opatření : „2.2. Péče o zeleň”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.2.1. Údržba a nová výsadba zeleně v obci”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Prořez stromů, dendrologické ošetření, vhodná výsadba, kácení				

Opatření : „2.3. Předcházení lokálním povodním, zadržování vody v krajině, revitalizace krajiny”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.3.1. Protipovodňový plán, studie odtokových poměrů v obci,”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Zajištění zpracovatele, dodání podkladů součinnost s občany a orgány				
„2.3.2. Péče o trvalý travnatý porost”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní
Zajištění přirozeného růstu trvalého travnatého porostu				

Opatření : „2.4. Kvalitní ovzduší v obci”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.4.1. Podpora ekologického vytápění”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní
Obec / občané zajistí výměnu starého kotle za ekologické kotle				

Cíl : „Rozvinutá základní občanská vybavenost a kultura”

Opatření : „3.1. Podpora společenského života a spolkových činností”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.1.1. Podpora spolků a organizací v obci”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Materiální a metodická pomoc				
„3.1.2. Podpora akcí v obci”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Propagace kulturních, společenských akcí v obci				
„3.1.3. Modernizace zázemí pro spolkovou činnost”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Zateplení, bezbariérovost, údržba zázemí pro spolkovou činnost v obci Úsilí o získání majetku TJ Sokol do vlastnictví obce				
„3.1.4. Podpora sportovního života v obci”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Výstavba polyfunkčního hřiště, venkovní posilovna, dovybavení dětské hřiště				

Opatření : „3.2. Opravy budov v majetku obce, fasády, střechy, bezbariérovost”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.2.1. Údržba obecního majetku”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Zateplení OÚ, střechy OÚ, hasičárny a dalších obecních budov (majetku), bezbariérovost, údržba a modernizace				

Opatření : „3.3. Doplnění Greenway Jizera toaletami a dalším hygienickým zázemím”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.3.1. Pořízení mobilních toalet a hygienických zařízení”	2021 - 2027	Zastupitelstvo obce		Vlastní + externí
Nákup potřebného zařízení				

B.3 Podpora realizace programu

B. 4 Způsob realizace PRO

Plán rozvoje obce obsahuje aktuálně známé rozvojové aktivity na období 2021 – 2027. Cílem je vytvořit aktivní dokument, který bude sloužit k rozvoji obce a pomůže při čerpání dotací. Schválením Programu rozvoje obce byla ukončena zpracovatelská fáze. Zastupitelstvem schválený PRO je podkladem pro tvorbu akčního plánu na dvouleté období. Stanovením odpovědnosti jsou položeny základy realizace jednotlivých aktivit vedoucích k dosažení programových cílů uvedených v dokumentu. Případné změny v průběhu realizace aktivit projedná a schválí zastupitelstvo obce. Jednotlivé aktivity budou realizovány prostřednictvím konkrétních projektů.

B. 5 Monitoring realizace PRO

Za sledování naplňování cílů a opatření PRO je odpovědný starosta obce. Mezi jeho povinnosti patří zajistit následující činnosti související s monitoringem jeho realizace, zejména:

- Shromažďování informací o průběhu realizace dílčích aktivit, jednotlivých opatření a programových cílů
- Zpřesňování informací o odpovědnosti za realizace jednotlivých aktivit. V případě realizace aktivit externím subjektem bude smluvně zajištěno dodržení termínů plnění indikátorů.
- Každoročně před ukončením plánovacího období ve spolupráci se zastupitelstvem obce, případně pracovní skupinou, zpracuje vyhodnocení akčního plánu a realizovaných aktivit, včetně sledování indikátorů nastavených v návrhové části dokumentu.
- Aktualizované dokumenty (PRO a akční plán) podléhají schválení zastupitelstvem obce. Schválené dokumenty budou zveřejněny na internetových stránkách obce.
- Dle potřeb zajistit revizi dokumentu PRO a doplnění rozvojových aktivit o další podněty, případně jejich zařazení do zásobníku projektů. Zajistí sestavení nového akčního plánu na následující dvouleté období, rozšířeného o další aktivity. Aktualizovaný akční plán bude podkladem pro sestavení ročního rozpočtu, rozpočtového výhledu a finančních plánů obce.

B. 6 Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je aktivní dokument, který je nutné aktualizovat dle průběhu realizace jeho dílčích částí. Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2027. Dílčí revize dokumentu budou probíhat dle potřeby. Změny PRO budou prováděny přímo do dokumentu, výsledkem bude dokument s označením data, ke kterému se váže aktualizovaná verze a vyznačenými změnami. Aktualizace PRO a jeho změny budou schvalovány zastupitelstvem obce Líšný.

B. 7 Způsob financování PRO

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je úspěšnost obce ve vyhlášených dotačních výzvách a vlastní zdroje obce. V průběhu naplňování PRO budou zpřesňovány informace o možnostech finančních zdrojů na jednotlivé aktivity, které budou součástí akčního plánu.